

ELi ühtne turg 30: saavutused ja sihid

Ühtne turg on Euroopa ühte liitnud ja avanud uusi võimalusi. Tänapäevaste kriisidega toimetulekuks selleks siiski ei piisa ning ajaga tuleb pidevalt kaasas käia.

2023. aasta jaanuaris toimunud täiskogu istungil tegi parlament ülevaate ühtse turu senisest käekäigust alates selle loomisest 1993. aastal ning arutas, kuidas ühisturu võimalusi veelgi paremini ära kasutada.

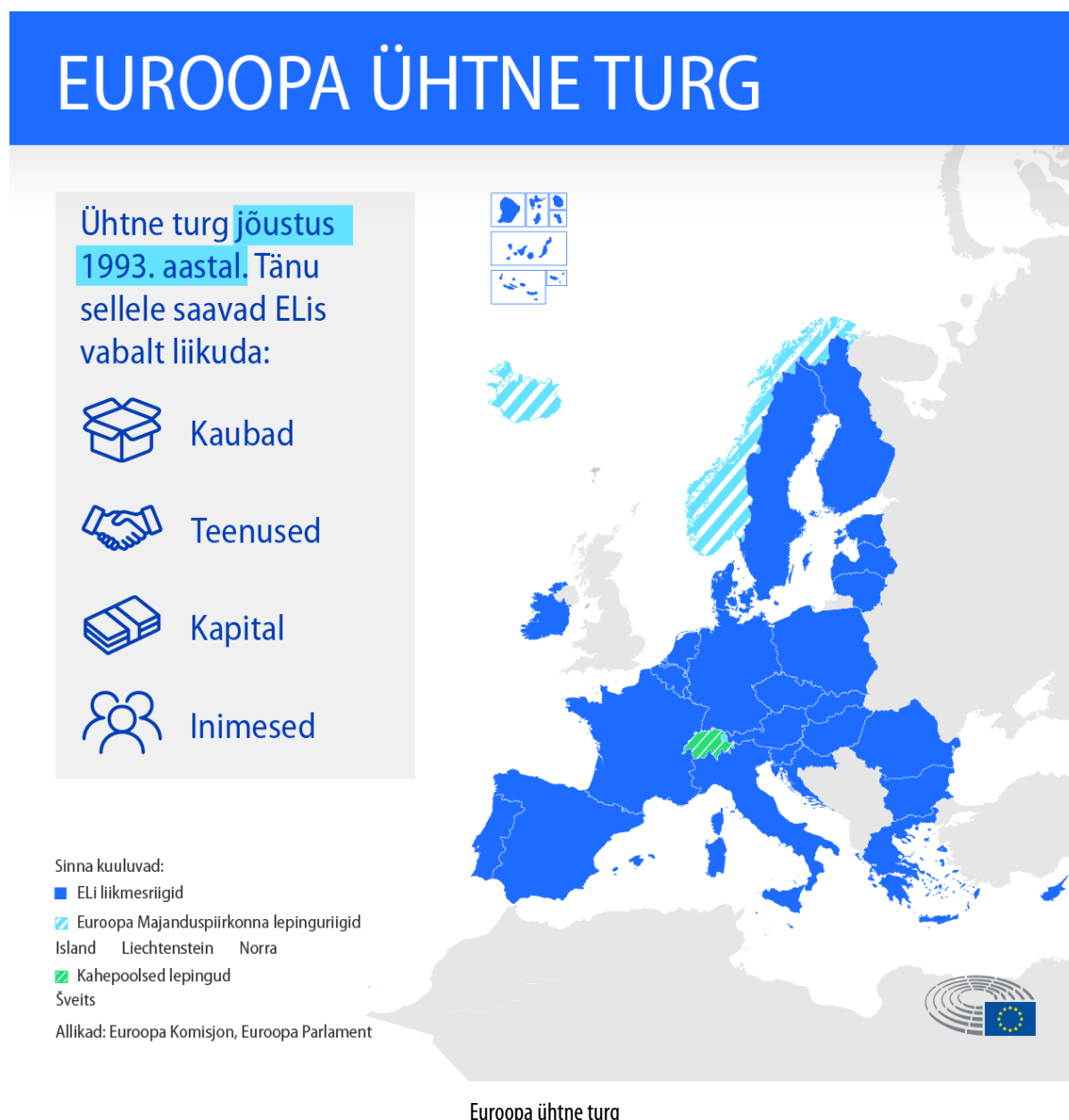
Parlament [võttis vastu resolutsiooni](#), milles rõhutatakse, et ühtse turu saavutusi ei saa pidada enesestmõistetavaks ning selle edasine areng nõuab ELi liikmesriikidelt ja institutsioonidelt taaspühendumust ja poliitilist tahet.

Ühtne turg – ühtne Euroopa

Ühtne turg on üks ELi lõimumise põhialuseid. See tagab ELis kaupade, teenuste, kapitali ja inimeste vaba liikumise.

Lisaks ELi liikmesriikidele on ühtse turuga liitunud ka mitu ELi mittekuuluvat riiki. Island, Liechtenstein ja Norra osalevad ELi siseturul Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel. Šveits

on sõlminud ELiga mitu kahepoolset lepingut, mis tagavad riigile osalise juurdepääsu ühtsele turule.

Ühtse turu saavutused

Tänu ühtlustatud standarditele ja nende vastastikusele tunnustamisele saavad ettevõtted müüa oma tooteid enam kui 450 miljonile inimesele.

Turutakistuste kõrvaldamine on tihendanud märkimisväärselt ELi liikmesriikide vahelist

kaubandust – kui 1993. aastal eksporditi kaupa teistesse liikmesriikidesse 671 miljardi euro eest, siis 2021. aastaks oli kaubavahetus kasvanud 3,4 triljoni euroni.

Ühtne turg on teinud EList ühe maailma võimsaima kaubandusbloki, mis on samal pulgal selliste ülemaailmsete kaubandusjõududega nagu Ameerika Ühendriigid või Hiina.

ELi kodanikud võivad õppida, elada, töötada või pensionipõlve pidada ükskõik millises liikmesriigis. Samuti kaitsevad neid ranged tooteohutuse standardid.

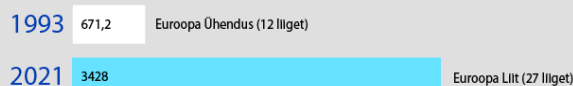

ELi-sisese kaubanduse edendamine

Takistuste kõrvaldamine on **suurendanud ELi liikmesriikide vahelist kaubandust.**

ELi-sisene kaupade eksport (miljardites eurodes)

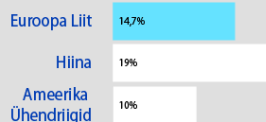
Allikas: Euroopa Komisjon

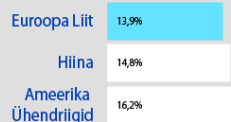
ÜLEMAAILMNE KAUBANDUSJÕUD

EL konkureerib Ameerika Ühendriikide ja Hiinaga **maailma ekspordis ja impordis.**

Osakaal ülemaailmses ekspordis (2021)

Osakaal ülemaailmses impordis (2021)

Allikas: Eurostat (EXT_LT_INTROEU27_2020)

Kvaliteetsed tooted

Ühtne turg kehtestab **ühised standardid**, et tagada toodete **ühesugune kvaliteet** kogu ELis.

2022. aastaks on ELi tasandil
ühtlustatud üle 3600 standardi.

Allikas: Euroopa Komisjon

TARBIJATE KAITSMINE

ELi eeskirjade eesmärk on tagada, et kõik ELis müüdavad tooted, olenemata sellest, kas neid müüakse **veebis** või **tavakauplustes** on **ohutud** ja tarbijad omavad infot **teadlike valikute tegemiseks**.

Allikad: Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament

Ühtse turu tulevik

Töö ühtse turu kallal jätkub. ELi eesmärk on kaotada viimasedki vaba liikumise tõkked ning tagada, et turg käib kaasas uute arengutega, näiteks digi- ja rohepöördega.

2022. aastal võttis parlament vastu õigusaktid [digiturgude ja digiteenuste](#) kohta. Nendega kehtestati kogu digivaldkonnale ühtsed reeglid, et luua turvalisem, õiglasem ja läbipaistvam veebikeskkond.

Praegu töötab parlament selle kallal, et muuta kõik ELis müüdavad tooted [parandatavaks](#). See aitaks märkimisväärselt vähendada tekkivate jäätmete hulka.

Samuti soovib parlament, et ühtne turg oleks paremini valmis kriisideks, mis võivad tuua kaasa ajutisi häireid kaupade või inimeste vabas liikumises.

Euroopa Parlamendi siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni esimees [Anna Cavazzini](#) (Greens/EFA, Saksamaa) rõhutas [ühtse turu 30. aastapäeva puhul tehtud avalduses](#), et ühtset turgu tuleb jätkuvalt ajakohastada.

„Ühtne turg peab aitama saavutada ELi poliitilisi eesmärke ja kaitsta Euroopa väärtusi, alates võitlusest kliimakriisiga kuni demokraatia kaitsmiseni internetis. Just kõrged tarbijakaitse-, sotsiaal- ja keskkonnastandardid muudavad meie turu maailmas erakordselt atraktiivseks. Kui Euroopa standarditest saavad ülemaailmsed mõõdupuud, võidavad sellest kõik Euroopa ettevõtted,“ ütles Cavazzini.

EUROOPA ÜHTNE TURG

JÄRGMISED SAMMUD

Euroopa Parlament jätkab tööd ühtse turu parema toimimise ning uute väljakutsetega kohanemise nimel.

Allikas: Euroopa Parlament

DIGIPÖÖRDE TOETAMINE

- Ühtlustatud ja usaldusväärse digitaalse ühtse turu raamistiku loomine.
- Tehisintellektile ühise lähenemisviisi väljatöötamine.
- Tingimuste loomine andmete vabaks liikumiseks ELi liikmesriikides.

Allikas: Euroopa Parlament

ROHEPÖÖRDE TOETAMINE

- Jätmete vähendamiseks ja tarbijate raha säästmiseks ühtse laadimiseadme kasutuselevõtt mobiilseadmetele.
- Toodete vastupidavuse ja parandatavuse tagamine.

Allikas: Euroopa Parlament

HÄIRETE VÄLTIMINE

Ühtse turu vastupanuvõime suurendamine tarneahela puudujääkide vältimiseks kriisilukordades.

Allikas: Euroopa Parlament

NEW IMPETUS NEEDED

Parlamendiliikmed soovivad näha ELi liikmesriikide ja institutsioonide pühendumist ühtse turu parandamiseks.

Allikas: Euroopa Parlament